

gelse, som i den gældende Lov er givet Justitsministeren til enten at tillade, at en Kapital, som er opsagt, bliver udbetalt til Trods for Moratoriet, eller at Renten forhøjes noget, og da jeg kan tænke mig, at dette ogsaa kan have Interesse for dette høje Tings Medlemmer, skal jeg her oplyse, at det hele kun har fundet Sted i et ganske betydningsløst Omfang. Der er i alt i 14 Tilfælde søgt principalt om Indfrielsestilladelse, subsidiært om Renteforhøjelse. I 9 af disse Tilfælde er begge Dele blevet afslaaet. I 5 Tilfælde har Ministeriet afslaaet, for saa vidt angaar Indfrielse, men tilladt Renteforhøjelse. I 3 Tilfælde søgtes der alene om Indfrielse; de 2 Andragender afsløges, og det tredje frafaldtes. I 6 Tilfælde søgtes der alene om Renteforhøjelse; de 5 Andragender afsløges, medens det ene blev bevilget. Resultatet er altsaa, at Indfrielse i intet Tilfælde er blevet bevilget, og at Renteforhøjelse kun er tilladt i 6 Tilfælde.

Efter at have givet denne Oplysning kan jeg indskrænke mig til at anbefale Lovforslaget, som er vedtaget uforandret i det høje Folketing, saaledes som det er blevet forelagt, til en velvillig Behandling ogsaa i dette høje Ting. Jeg maa tillige anmode om, at det maa blive behandlet hurtigt, da det gerne, hvis det skal opføres til Lov, skulde stadfæstes af det Statsraad, der afholdes inden Jul.

Godskesen: Da den oprindelige Lov om Betalingshenstand med Pantegæld blev behandlet her i Rigsdagen, blev det fremhævet, at det i og for sig var en betænkelig Vej, man her var inde paa. Det var betænkeligt, at Staten saaledes greb ind i Privatfolks Kontraktforhold. Naar man alligevel gik med til en Lov af dette Indhold, beroede det paa den foreliggende ganske ekstraordinære Situation. Som det blev oplyst under Forhandlingerne, var Pengeforholdene overordentlig trykkede, hvad der gav sig Udslag i meget lave Kurser paa Kreditforeningsobligationer og andre offentlige Værdipapirer. Disse særdeles trykkede Pengeforhold førte til, at Pantedeitorerne i meget høj Grad truedes af Opsigelser, og at det maatte anses for tvivlsomt, om de i en nær Fremtid vilde være i Stand til at skaffe Erstatning for de saaledes opsagte Prioriteter. Af disse Grunde gik man med til dette i og for sig betænkelige, at give en Moratorielov for Panteobligationer. I Motiverne til det foreliggende Lovforslag, der, som det synes mig, ellers ikke er videre fyldige, siges det, at

de Omstændigheder, som i sin Tid førte til den oprindelige Lov, fremdeles foreligger. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke ganske kan dele denne Opfattelse. Pengeforholdene er ingenlunde saa trykkede og vanskelige, som de var, da den oprindelige Lov blev givet. Tværtimod maa man vel sige, at der nu er en temmelig betydelig Pengerigelighed til Stede, hvad ogsaa har givet sig Udtryk i de dog forholdsvis ganske gunstige Kurser paa Kreditforeningsobligationer og andre Værdipapirer. Efter min Erfaring er Forholdet ingenlunde det, at det er Debitorerne, som i stort Omfang trues af Opsigelse fra Kreditorernes Side, langt mere er det saa, at Pantedeitorerne opsiger deres Pantegæld for at kunne benytte de nuværende forholdsvis gunstige Pengeforhold til at konvertere Pantegælden paa deres Ejendomme. Naar nu altsaa Pengeforholdene virkelig er forandrede meget betydeligt til det bedre, siden den oprindelige Lov blev givet, forekommer det mig overmaade betænkeligt at forlænge denne Lov og navnlig forlænge den paa saa lang Tid, som her foreslaas af den højtærede Justitsminister.

Men ogsaa af en anden Grund er det betænkeligt at blive ved at forlænge Moratorieloven i betydelig Udstrækning. Det maa nemlig erindres, at under Tingenes normale Gang — ganske bortset fra de ekstraordinære Forhold — vil der i hver Termin være en hel Del Prioriteter, som bliver opsagt og skal udbetales. Dette kan ske, fordi Kreditor er død, og hans Bo skal opgøres, eller fordi Kreditors Forhold er forandrede, og han har Brug for Pengene, kort sagt af forskellige Grunde, som slet ikke har noget med de nærværende Forhold at gøre. Naar man nu forlænger Moratorieloven det ene Aar efter det andet, samler man unøgtelig til Bunke, og dette vil til sidst hævne sig, idet der da vil komme en Tid, da der vil være opsamlet en uhyre Mængde forfaldne Prioriteter, der skal afvikles paa een Gang, og selv om Pengeforholdene til den Tid fremdeles er nogenlunde gunstige, er det ikke sagt, at Pengemarkedet paa een Gang kan optage alle de Poster, som vil fremkomme ved, at disse overmaade mange Panteobligationer paa een Gang forfalder til Udbetaling. Jeg vil derfor tro, at der egentlig ingen Anledning var i Almindelighed til at forlænge Loven; i alt Fald ikke for saa lang Tid, som den højtærede Justitsminister mener, men at der langt mere var Grund til at se at faa Loven afviklet paa en lempelig Maade og at benytte de